

GO-2122

Seat No. _____

Third Year B. A. (Sem. V) Examination

November / December - 2013

Paper - C. C. - 508 : Gujarati

(સાહિત્ય સિદ્ધાંત વિચાર-૧)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ કલાની વ્યાખ્યા સમજાવી લલિત તથા લલિતેતર કલાઓ વચ્ચેનો ભેદ સમજાવો. ૧૪

અથવા

૧ ટૂંક નોંધ લખો :

(૧) તાત્પર્યશક્તિ વિશે ચર્ચા કરો.

(૨) વ્યવહારની ભાષા અને સાહિત્યની ભાષા.

૨ પ્રાચીન ભારતીય દ્રષ્ટિએ તથા અર્વાચીન દ્રષ્ટિએ સાહિત્યનાં પ્રયોજનો સમજાવો. ૧૪

અથવા

૨ શબ્દશક્તિના પ્રકારો દર્શાવી લક્ષણાના પ્રકારો સદૃષ્ટાંત સમજાવો.

૩ ભરતનું રસસૂત્ર આપી તેને આધારે રસનિષ્પત્તિની પ્રક્રિયા સમજાવો. ૧૪

અથવા

૩ ક્ષેત્રેન્દ્રના ઔચિત્ય વિચારનું મહત્ત્વ સમજાવો.

૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

૧૪

(૧) અનુભૂતિનું સાહિત્યમાં રૂપાંતર.

(૨) ભાવનક્રિયા.

(૩) કાવ્યમાં અલંકારનું સ્થાન.

(૪) સાહિત્યમાં પરંપરા અને પ્રયોગ.

૫ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ સાત)

૧૪

(૧) સાહિત્યકલા સૌથી સર્વોપરી શા માટે ગણાય છે ?

(૨) વર્સફોલ્ડની કલાની વ્યાખ્યા આપો.

(૩) ભામહની કાવ્યની વ્યાખ્યા આપો.

(૪) કાવ્યહેતુ એટલે શું ?

(૫) અભિધાશક્તિ કોને કહે છે ?

(૬) વ્યંજના શબ્દનો અર્થ સમજાવો.

(૭) ધ્વનિના પ્રકારો જણાવો.

(૮) જગન્નાથની કાવ્ય વ્યાખ્યા આપો.

(૯) આલંબન વિભાવ એટલે શું ?

(૧૦) છંદની વ્યાખ્યા આપો.

(૧૧) ભાવન એટલે શું ?

(૧૨) અલંકારોના પ્રકારો જણાવો.